

Uchwała Nr SO-17/0954/14/2024

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

z dnia 27 marca 2024 r.

w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Rokietnica za 2023 rok
wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 r., w osobach:

Przewodnicząca: Katarzyna Gableta
Członkowie: Katarzyna Kosmowska
Aldona Pruska

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Rokietnica sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Rokietnica za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

opinię pozytywną

U z a s a d n i e n i e

Przedmiotem badania, stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii, było sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Rokietnica za 2023 rok oraz informacja o stanie mienia Gminy, przedłożone tut. Izbie w dniu 12 marca 2024 r.

Skład Orzekający przed wydaniem opinii zapoznał się także z uchwałą budżetową Gminy Rokietnica na 2023 rok (po zmianach), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rokietnica na lata 2023-2036 (po zmianach) oraz ze sprawozdaniami budżetowymi Jednostki za rok 2023.

- I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową i tabelaryczną.
1. W części opisowej sprawozdania Wójt zawarł informacje o planowanych i wykonanych dochodach budżetu w poszczególnych działach i rozdziałach klasyfikacji budżetowej. Wskazał stan zaległości w podatkach i opłatach oraz niepodatkowych dochodach budżetu Gminy, a także czynności podejmowane w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów. Podał dane o skutkach obniżenia górnych stawek podatków, udzielenia ulg i zwolnień oraz umorzenia zaległości podatkowych. Przedstawił wykonanie wydatków bieżących w poszczególnych działach i rozdziałach klasyfikacji budżetowej, z wyodrębnieniem zadań realizowanych w ramach funduszu sołectkiego. Poinformował o wydatkach niewygasających z upływem roku budżetowego 2023. Wskazał wielkość zobowiązań niewymagalnych. Omówił przychody i rozchody budżetu, a także stan zadłużenia Gminy na dzień 31 grudnia 2023 r. Ponadto podał informacje o uzyskanych dochodach z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a także o wydatkach poniesionych na realizację zadań

określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii. Przedstawił środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, w tym otrzymane w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych oraz wydatki nimi finansowane. Wskazał środki z Funduszu Pomocy oraz finansowane nimi wydatki na realizację zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

2. W części tabelarycznej przedstawiono m.in.:
 - dochody i wydatki, w szczególności zgodnej z uchwałą budżetową, tj. w podziale na działy, rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej (w układzie: plan na 31 grudnia 2023 r., wykonanie na 31 grudnia 2023 r., wykonanie planu w %),
 - realizację dochodów według źródeł,
 - wydatki bieżące jednostek oświatowych,
 - realizację wydatków majątkowych,
 - przychody i rozchody budżetu oraz wynik budżetu,
 - wykonanie dotacji i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
 - wykonanie dotacji udzielanych z budżetu Gminy,
 - zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, dokonane w trakcie roku budżetowego,
 - stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich.
3. W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2023 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 ustawy o finansach publicznych.

II. Analiza porównawcza danych prezentowanych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na rok 2023 oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tutaj. Izbie.

III.

1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Gminy Rokietnica na 2023 rok został wykonany z deficytem w wysokości 6.059.744,66 zł (przy planowanym deficycie w wysokości 11.313.998,24 zł), bowiem:
 - a) dochody zrealizowano w wysokości 127.923.278,96 zł, co stanowi 97,98% planu, z tego:
 - dochody bieżące w wysokości 109.647.677,57 zł, co stanowi 97,57% planu,
 - dochody majątkowe w wysokości 18.275.601,39 zł, co stanowi 100,52% planu;
 - b) wydatki zrealizowano w wysokości 133.983.023,62 zł, co stanowi 94,44% planu, z tego:
 - wydatki bieżące w wysokości 103.509.128,08 zł, co stanowi 95,70% planu,
 - wydatki majątkowe w wysokości 30.473.895,54 zł, co stanowi 90,40% planu.Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących o kwotę 6.138.549,49 zł, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
2. W roku sprawozdawczym Gmina zrealizowała przychody budżetu w łącznej wysokości

14.307.648,65 zł w tym: zaciągnęła kredyt długoterminowy na rynku krajowym w kwocie 8.188.000,00 zł (69,30% planu), a także dysponowała niewykorzystanymi środkami pieniężnymi, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 1.447.585,07 zł, które w całości zostały zaangażowane w budżecie roku 2023 oraz wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 672.063,58 zł, które zostały zaangażowane w finansowanie budżetu roku 2023 w kwocie 147.737,49 zł.

Rozchody budżetu z tytułu spłat kredytów i pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych zrealizowano w kwocie 6.096.324,32 zł (100,00% planu).

Powyższe dane potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023.

3. Z przedłożonego sprawozdania z wykonania budżetu oraz sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału wynika, że zadłużenie Gminy na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiło 44.456.040,80 zł, co stanowi 34,75% wykonanych dochodów.
4. Według sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023 należności na koniec 2023 r. wynosiły 4.870.180,74 zł, w tym zaległości – 3.785.956,66 zł.
Wielkość zaległości na koniec roku 2023 w porównaniu z rokiem 2022 uległa zmniejszeniu o kwotę 1.116.486,50 zł.
5. Na podstawie sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023 Skład Orzekający ustalił, że na koniec okresu sprawozdawczego zobowiązania niewymagalne stanowiły kwotę 4.235.231,51 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

W wyniku analizy sprawozdania Rb-28S Skład Orzekający stwierdził, że (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej suma wydatków wykonanych i zobowiązań przekracza plan ustalony w budżecie:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	Zobowiązania	wymagalne	wykonanie + zobowiązania (5+6)	przekroczenie (8-4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
750	75023	4300	704 900,00	673 510,61	34 979,07	0,00	708 489,68	3 589,68
754	75412	4260	110 000,00	106 973,09	5 102,50	0,00	112 075,59	2 075,59
754	75412	4300	775 380,00	774 647,69	837,61	0,00	775 485,30	105,30
801	80101	3020	954 446,00	953 561,44	25 331,73	0,00	978 893,17	24 447,17
801	80101	4260	747 296,00	742 311,80	24 020,72	0,00	766 332,52	19 036,52
801	80107	3020	86 022,00	85 082,99	2 011,85	0,00	87 094,84	1 072,84
Kwota przekroczenia								50 327,10

Rada Gminy Rokietnica w uchwale Nr LXI/520/2022 z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uchwały budżetowej na rok 2023 określiła sumę 2.000.000,00 zł, do której Wójt może samodzielnie zaciągać zobowiązania (§ 19). Ponadto w § 4 uchwały Nr XLI/519/2022 z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rokietnica na lata 2023-2036, Rada Gminy upoważniła Wójta m.in. do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku

budżetowym i latach następnym jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy (ust. 1 pkt. 2) oraz do przekazywania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych do zaciągania zobowiązań o których mowa w ust. 1 (ust. 2).

6. Ze sprawozdania Rb-28S wynika, że w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej poniesiono wydatki związane z wypłatą odsetek, kar i odszkodowań:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie
700	70005	459	41 000,00	10 190,60
700	70007	459	4 000,00	0,00
700	70007	460	13 000,00	5 458,86
758	75814	458	0,24	0,24
853	85395	458	150,00	67,63
855	85501	458	2 600,00	2 352,29
855	85502	458	12 500,00	5 054,07

W sprawozdaniu omówiono przyczyny poniesienia tych wydatków.

7. Wykonanie dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii obrazuje poniższa tabela:

dochody			wydatki		
rozdział	Plan	Wykonanie	Rozdział	Plan	Wykonanie
75618 (§ 0270)	117 121,09	117 121,09	85153	16 300,00	16 287,68
75618 (§ 0480)	416 762,46	418 843,25	85154	724 198,59	680 172,37
razem	533 883,55	535 964,34	razem	740 498,59	696 460,05

Ponadto w przychodach budżetu w § 905 - „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zaplanowane zostały niewykorzystane w latach wcześniejszych dochody z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 206.615,04 zł.

Tym samym niewykorzystana w roku 2023 kwota dochodów i przychodów z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z wpływów z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym wynosi 46.119,33 zł.

Skład Orzekający przypomina, że zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 165, z późn. zm.) „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 i art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ będą wykorzystywane na realizację:

- 1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2,
- 2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2

- i nie mogą być przeznaczone na inne cele.”.

Natomiast w myśl art. 9³ ust. 4 ww. ustawy środki pochodzące z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (określone w art. 9² ust. 11 i 21 ustawy) gmina zobowiązana jest przeznaczyć „na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”.

Ponadto ww. środki mogą być przeznaczone na pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie ich państwa, co wynika z przepisów art. 31a i art. 31b ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 103, z późn. zm.).

Zatem środki z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (§ 0270 i § 0480), które nie zostały wykorzystane w latach poprzednich należy zaplanować w przychodach budżetu bieżącego roku (w § 905) oraz przeznaczyć na cele określone w cytowanych wyżej przepisach.

8. Dochody i wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wykonane zostały w wysokościach odpowiednio: dochody w rozdz. 90002 – 7.187.912,21 zł (w tym § 0490 – 7.117.914,00 zł) oraz wydatki w rozdz. 90002 – 7.987.803,01 zł (w tym § 4300 – 6.959.521,01 zł). Ponadto w przychodach budżetu w § 905 – „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zaplanowane zostały środki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w latach poprzednich w kwocie 1.240.970,03 zł. Zatem w 2023 roku pozostała niewykorzystana kwota dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w kwocie 441.079,23 zł.

Skład Orzekający przypomina, iż zgodnie z art. 6r ust. 1aa ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r., poz. 399) *środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie mogą być wykorzystane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi”.*

Ponadto stosownie do przepisów art. 6r ust. 2c ww. ustawy „*środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, gmina wykorzystuje na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym kosztów, o których mowa w ust. 2a, 2aa i 2b, a także kosztów wyposażenia terenów przeznaczonych do użytku publicznego w pojemniki lub worki, przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym oraz organizacji i utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów”.*

Zatem środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w latach poprzednich należy zaplanować w przychodach budżetu (w § 905) bieżącego roku oraz przeznaczyć na cele określone w art. 6r ust. 2 - 2c ww. ustawy.

W sprawozdaniu z wykonania budżetu ujęto informacje o wysokościach zrealizowanych w 2023 roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w art. 6r ust. 2-2c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wraz z objaśnieniami, czym wypełniono wymóg wynikający z art. 6r ust. 2e tej ustawy.

IV. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia Jednostki wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. zawierającą dane, o których mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku, jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody uzyskane z tego tytułu w roku 2023. W dokumencie tym zawarto również informację o posiadanych udziałach w spółce.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Katarzyna Gableta

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.